

Tá ið eg fyrstu ferð fór við Barsskor til Mikladals í prestaðrindum, varð eg væl móttikin: »Vælkomin til Mikladals í Jesu navni«. Tað var ein móttøka, sum eg ikki var vanur við at fáa í Danmark, sigur Steen Skovsgaard

Søgur úr Føroyum

Í nýggju bók sínari brúkar Steen Skovsgaard onkrar upplivingar í Føroyum í sínum andaktum. Eitt nú skrivur hann um eina heilt serliga jólagudstænastu jóladag í 1988:

»Jóladag skuldi eg halda gudstænastu í Haraldssundi, har eingin kirkja her. Í staðin skuldi gudstænastan haldast í einari skúlastovu. Tá ið eg kom inn í stovuna, hugsaði eg, »Á, nei, tað ikki vera rætt, at vit skulu hava gudstænastu her«. Tað lukt-aði av gomlum matpakkum og súrum talvulappa. Prædikastólurin var ein gamal røðarapallur, og altartalvan var ein jólamaður, sum var teknaður á skúlatalvuna, og har stóð »Gleðilig jól«.

Eg kendi meg púra malplasaðan í mínum prestakjóla. Men so byrjaðu fólk at koma, ein fyri og annar eftir. Tey bukaðu kavan av skónum, komu inn og settu seg friðarliga á beinkirnar. Stór og smá, ung og gomul. At enda var stovan full av glaðum og spentum fólki. Tá ið tey byrjaðu at syngja – uttan orgul sjálvandi – hoyrdu vit tað jú. Vit vóru í fjósinum í Betlehem. Vit upplivdu jólagleðina í einføldum umstøðum.«

Ein onnur andakt byggir á søgu, sum Jens Pauli Joensen – vanliga nevndur Boy – fortaldi fyri Steen Skovsgaard.

– Boy fortaldi mær eitt kvøld, hann var og vitjaði, hvussu hann sum ungur maður hevði leitað eftir einum lambi, sum varð blivið burtur. Lambið var dottið oman á ein hamara, har tað var høgt út av. Tá ið teir komu fram á lambið, skuldi Boy fara niður við línu at bjarga tí. Tað var ikki vandaleyst, men lambið skuldi hjálpast. Tá ið hann kom niður ímóti hamaranum og royndi at spekja lambið, leyp tað útav, og Boy segði mær við tárurum í eygum, at lambið fór niður fyri og doyði. Tað var ein søga, sum gjørdi inntrykk á meg og sum leiddi meg til søguna um Hirðan. Jesus gekk jú eisini millum seyðamenn og hoyrði slíkar søgur, sum hann brúkti í sínum líknisum.

»Giv mig en tanke« er andaktsbók við stuttum tekstum, sum hava verið prentaðir í Kristeligt Dagblad, har Steen Skovsgaard eitt skifti skrivaði eina andakt til hvørja útgávu.

– Eg hevði frítt at skriva um tað, sum eg hevði hug, so eg gjørdi mær sjálvum nakrar smáar reglur

at halda. Eg skuldi minnast til tað sentrala í boðskapinum, Jesus skuldi nevast í hvørjari andakt, og so valdi eg at brúka fleiri av ST-døgnum sum grundarlag fyri andaktum. Mánadagar brúkti eg prædikuna frá sunnnudegnum frammanundan til andaktina, sigur Steen Skovsgaard.

– Tá ið eg fór í holt við at skriva andaktirnar, fór eg at leita eftir mínum gomlu prædikum fyri at vita, um har var okkurt, sum eg kundi brúka. Tá tók eg eisini prædikurnar, sum eg hevði hildið í Føroyum, fram. Haðani brúkti eg so okkurt til mínar andaktir. Tær smáu søgurnar frá mínum uppvøkstri og arbeiði rigga væl at brúka í einari andakt, tí tær verða lættari og meira viðkomandi. Kaj Munk segði, at ringasta synd, tú kundi fremja var at gera kristindómin keðiligan, tí evangelið er alt annað enn keðiligt.

– Orðið »andakt« kemur av týska orðinum »andenken«, at hugsa, og endamálið við hesum andaktum eru at fáa lesaran á steðga á eina løtu, hugsa, verða uppmuntraður ella avbjóðaður, fáa fatur í hjartað og fáa mót upp á dagin. Eg vóni, at tað hevur lukkast, sigur Steen Skovsgaard.

Koronatíðin

2020 hevur verið árið hjá koronusmittuni. Allur heimurin hevur verið merktur av smittuni og ávirkaður av tiltøkum, sum eru sett í verk fyri at tálma útbreiðsluni. Fólk eru biðin um at vera minni sosial, halda seg meira fyri seg sjálvi, og nógv hava livað í isolatión og hava stúrt.

– Tað er vandi fyri, at vit missa móti, verða mótleys og deprimerað av støðuna, men vit kunnu eisini venda tí til nakað gott.

– Tá ið Ellen Lissner, prestafrúa og rithøvundur, fylti 100, skrivaði hon eina kronikk í Kristeligt Dagblad. Hon greiddi frá, hvussu tað var at verða gomul. Hon misti førleikar, sá illa og fekk ikki gingið, men hon hevði funnið uppá eitt troystarspæl. Hon sá ikki, men hon hoyrði. Hon fekk ikki gingið, men hon fekk brúkt fingrarnar. Hvørjaferð, hon kendi seg kedda av onkrum, sum hon ikki longur megnaði, minti hon seg á at vera glað fyri tað, sum hon framvegis kundi, og at takka fyri tað.

– Hetta troystarspælið kunnu vit eisini brúka í sambandi við koronu. Í staðin fyri at hugsa

um alt tað, sum vit ikki kunnu, kunnu vit í staðin fegnast um tað, sum vit framvegis kunnu. Eg kann ikki siggja míni børn og abbað børn eins ofta, sum eg vildi, og tað ber ikki til at ferðast ella verða nógv í selskapi, men vit kunnu gera okkurt annað. Vit hava verið við Vesterhavet, eg fái arbeiðt á mínum verkstaði, urtagarðin kunnu vit passa, vit kunnu ganga túrar, skriva og hugna okkum. Vit skulu royna at fegnast um tað góða og takka fyri tað. Heldur enn at verða mótleys, skuldu vit royna at venda umstøðunum til nakað postívt. Vit skulu rætta okkum upp og ikki ganga við boygdum høgvi, sigur Steen Skovsgaard.